

De kolonisatie van Nederlands-Indië en Belgisch-Congo in het Interbellum (1920 – 1940)

Onderwerp	De kolonisatie van Nederlands-Indië en Belgisch-Congo in het Interbellum (1920 – 1940)
Auteurs	Sofie Geys, Herman Sterckx, David Feenstra
Doelgroep	15-17 jaar derde graad / bovenbouw havo/vwo
Leerdoelen	• Leerlingen herkennen en ordenen kenmerkende aspecten en begrippen van een koloniaal bewind. • Leerlingen kunnen deze kenmerken in een aangereikte historische context plaatsen. • Leerlingen kunnen gelijkenissen en verschillen benoemen en toelichten.
Tijdsduur	2 lessen van 50 minuten
Beginsituatie	Leerlingen hebben de kolonisatie van Belgisch-Congo of Nederlands-Indië reeds in de les behandeld.
Vorbereiding	Voor elke groep drie kaartjesreeksen maken : - reeks met de 4 domeinen - reeks met de kenmerkende aspecten en begrippen - reeks met de genummerde casussen (beeld & tekst)
Instrueren	<u>Wat?</u> De leerlingen maken een vergelijking maken tussen kenmerkende aspecten van het koloniale bewind in Nederlands-Indië en Belgisch-Congo in het interbellum (1920-1940). <u>Hoe (lesverloop):</u> ✓ Belgisch-Congo en Nederlands-Indië situeren in tijd en ruimte. (5') ✓ Klas verdelen in groepen van 4; elke groep krijgt een kaartjesreeks . ✓ Stap 1 van de opdracht (10' à 15') ✓ Bespreking over aanpak van stap 1 (5') ✓ Stap 2 van de opdracht (20' à 30') ✓ Bespreking over aanpak van stap 2 (5') ✓ Stap 3 van de opdracht (15' à 20') ✓ Presenteren van het eindresultaat (10') <u>Waarom?</u> Door de kaartjes aan het juiste domein en begrip te

	koppelen verwerven de leerlingen kennis en inzicht in kenmerkende aspecten van het koloniaal bewind in Nederlands-Indië en Belgisch Congo tijdens het interbellum. Daarnaast herkennen ze gelijkenissen en verschillen tussen beide koloniale systemen.
Uitvoeren	Stap 1: Elke groep plaats de kenmerkende begrippen bij de domeinen (politiek, economie, sociaal, cultureel-mentaal) Stap 2: Lees aandachtig de casussen. Koppel elke casus aan het juiste kenmerkend begrip. Zorg dat je telkens een duo krijgt: links plaats je de casus die je toeschrijft aan Belgisch-Congo en rechts Nederlands-Indië. Stap 3: Plaats elke casus in een VENN-diagram. Ben je van oordeel dat er vooral gelijkenissen zijn, plaats deze in de overlappende zone. Ben je van oordeel dat er vooral verschillen zijn, plaats deze dan bij betreffende kolonie.
Nabespreken	Evaluatie tijdens eerstvolgende les (10') Verwerkingsopdrachten aanreiken, bv • LIn voeren op basis van de kaartjes in de vorm van een rollenspel een debat tussen een oud-koloniaal en een oud-gekoloniseerde • LIn evalueren op basis van de kaartjes aangereikte stellingen over de koloniale aanwezigheid. • Creatieve opdracht (bv propagandaposter ontwerpen) waarin (a) het koloniaal bewind zichzelf promoot en verantwoordt of (b) een gekoloniseerde actor probeert zijn lotgenoten te overtuigen in verzet te komen
Suggesties	De casussen kunnen vervangen worden door getuigenissen en primaire bronnen.
Verder lezen?	• Vanthemsche Guy, <i>Congo: de impact van de kolonie op België</i>, Tielt, Lannoo, 2008. • Goddeeris Idesbald, Amandine Lauro & Vanthemsche Guy (eds.), <i>Koloniaal Congo. Een geschiedenis in</i>

vragen, Antwerpen, Polis, 2020.

- *Historisch dossier. De Belgische kolonisatie in Midden-Afrika.* Brussel, BELvuemuseum, 2021. Het dossier kan gratis worden gedownload van de website: www.belvue.be
- Hoffman, Tom, *Een verborgen geschiedenis, Anders kijken naar Nederlands-Indië.* Zwolle, Wbooks, 2019
- Van Reybrouck, David, *Revolusi.* Amsterdam, De Bezige Bij, 2022.